Historische Vereniging Schoonhoven
Haven 15, 2871CK Schoonhoven
www.historischeverenigingschoonhoven.nl
info@historischeverenigingschoonhoven.nl

Nieuwsbrief november 2026

In deze nieuwsbrief aandacht voor

- De fotoavond van 10 december
- De agenda voor de komende maanden
- Overlijden Jan van Ipenburg
- Erfgoedverhalen uit de Krimpenerwaard
- Zilver Histograaf Schoonhoven *Special*
- Schoonhovologie 2027
- Uit het bestuur
- Verzet en Verraad
- Historische Atlas Schoonhoven

De maandlezing van 10 december 2026

Op **donderdag 10 december** zal Jeroen Patijn een fotoavond verzorgen in het ARTO-theater, Het Klooster 5 in Schoonhoven. Vanaf 19.30 uur is de zaal geopend en is er de mogelijkheid een kopje koffie te drinken. De lezing begint om 20.00 uur. Iedereen is welkom, het is niet nodig dat u zich vooraf aanmeldt.

Herkent u dit Schoonhoven nog?

Ook dit jaar zet Jeroen Patijn de traditie voort om in de donkere dagen voor Kerst het licht aan te doen in het Schoonhoven van vroeger. Op 10 december 2026 neemt Jeroen ons opnieuw mee door de tijd. Loopt u mee?
Op de foto hiernaast wandelen we de Lopikerstraat in, in de jaren ’50. Fietsen genoeg, reclame ook genoeg, en parkeren lijkt nog niet het gesprek van de dag. Vertrouwd Schoonhoven, en toch is er bijna overal iets veranderd.
Maar deze avond gaat het niet alleen om straten, winkels en gebouwen. Een stad is tenslotte vooral de mensen die er wonen. Daarom komen ook heel wat Schoonhovenaren van vroeger voorbij. Bekende gezichten, families, winkeliers, groepen en soms mensen van wie we alleen maar kunnen hopen dat iemand in de zaal zegt: “Wacht eens even, die ken ik!” De beelden komen uit allerlei bronnen: onder meer de prachtige collectie van Cock van Holten, de beeldbank van het Streekarchief en vele andere collecties en foto’s die in de loop der jaren beschikbaar zijn gesteld. Samen vertellen ze het verhaal van Schoonhoven en zijn inwoners.
En omdat Jeroen deze avond zijn hele digitale collectie bij zich heeft, is er misschien ook tijd voor een paar verzoeknummers. Een straat, een winkel, een vereniging, een gebeurtenis of een bekende Schoonhovenaar? Roept u maar. Geen garantie dat we iets vinden, maar zoeken is minstens de helft van de lol.
Misschien ligt er trouwens bij u thuis nog een stukje van dat verhaal. Oude familiealbums zijn vaak kleine historische archieven. Een verjaardag, schoolfoto of familiekiekje kan tientallen jaren later ineens interessant blijken vanwege de mensen én vanwege wat er toevallig op de achtergrond staat.
Dus voordat die oude schoenendoos met foto’s verdwijnt: laat ons even meekijken!
De Historische Vereniging Schoonhoven is altijd geïnteresseerd in historisch fotomateriaal en digitaliseert bijzondere foto’s graag. Heeft u iets moois? Stuur een berichtje naar info@historischeverenigingschoonhoven.nl.

Noteert u deze data in uw agenda?

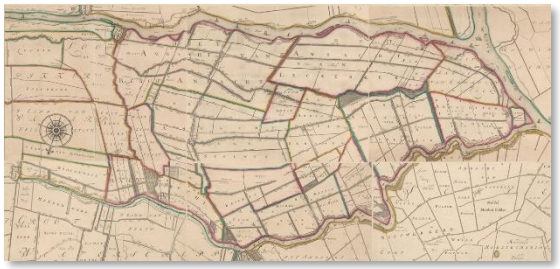
Woensdag 2 december (WelZijn Krimpenerwaard, Oranjeplaats) – film
Woensdag 9 december (ARTO-theater) – Erfgoedverhalen
Donderdag 10 december (ARTO-theater) – Jeroen Patijn, Fotoavond
Woensdag 13 januari (Buurthuis 't Wilgegat, Willege Langerak) – Carla Brokking, Doorbraken van de Lekdijk
Maandag 12 januari (Bibliotheek) – Start Schoonhovologie
Donderdag 14 januari (ARTO-theater) – Wim Scholten, Het ontstaan van de Lopikerwaard
Donderdag 11 februari (ARTO-theater) – Kees van Hooft, Jacoba van Beieren
Donderdag 11 maart (ARTO-theater) – Jaarvergadering (vanaf 19.30 uur) gevolgd door een lezing over het Hofland
Donderdag 8 april (ARTO-theater) – Emile Brouwer, Verduurzaming van Monumenten.
Donderdag 13 mei (ARTO-theater) – Marjon Kleuters, Verzet en Verraad

In goede herinnering: Jan van Ipenburg (10 dec. 1939 – 12 nov. 2026)

Het wachten op de leeuwerik, 1988

In de jaren '80 leerde ik Jan van Ipenburg kennen. De laatste 2 jaar hadden we een prettig en intensief contact. Dit moest leiden tot een publicatie over zijn werk. Helaas overleed hij onverwacht, voordat het werk gereed was.
Jan vestigde zich ruim zestig jaar geleden als beeldhouwer in Schoonhoven. Hij stond aan de wieg van zowel de Stichting Culturele Activiteiten als de Historische Vereniging en restaureerde het 'Gouden Hooft' aan de Tol en het praalgraf van Willem van Oranje in Delft.
In Schoonhoven is een tiental werken van zijn hand te bewonderen, zodat je hem zonder te overdrijven de stadsbeeldhouwer van Schoonhoven kan noemen. Of, in de woorden van René Kappers: "Jan van Ipenburg heeft Schoonhoven aangekleed."
Gerard Waardenburg

Erfgoedverhalen uit de Krimpenerwaard: Luisteren naar óns verhaal

Hoe beleven Krimpenerwaarders hun erfgoed? en Welke verhalen horen daarbij? Deze vragen staan centraal in het onderzoek naar erfgoedverhalen dat studenten van Saxion Hogeschool in Deventer en de Universiteit Leiden uitvoeren in samenwerking met verschillende historische verenigingen in de Krimpenerwaard.
Op 9 december komen Krimpenerwaarders zelf aan het woord in her ARTO-theater in Schoonhoven (Het Kloosster 5). De studenten hebben verhalen verzameld van inwoners, waarin ze vertellen over hun ervaringen, herinneringen en tradities. Het gaat om verhalen die onderbelicht zijn of helemaal niet in de geschiedenisboeken staan, verhalen uit het verre verleden van de Krimpenerwaard, maar ook uit het recente

verleden. Zo krijgen verschillende achtergronden en perspectieven een plek binnen de gemeenschap van de Krimpenerwaard.
Met het project willen de betrokken partijen de verhalen van verschillende gemeenschappen zichtbaar maken en bijdragen aan het bewaren en doorgeven van erfgoed. Met behulp van de StoryScope wordt een aantal verhalen op een creatieve en interactieve manier tot leven gebracht.
Let op! De avond begint deze keer -afwijkend- om 19.00 uur en duurt tot 21.00 uur

Zilver Histograaf Schoonhoven

De nieuwe Zilver Histograaf Schoonhoven is een *special edition.* Het speciale is dat dit nummer helemaal gewijd is aan de laatmiddeleeuwse geschiedenis van Schoonhoven. René Kappers publiceert in drie artikelen de misdaden Nicolaas II van Kats die (o.a.) de basis legden voor de groei van de stad en kansen bood aan de zilverindustrie. Deze editie is te downloaden en ook verkrijgbaar bij de sponsoren (hun namen staan achter op de digitale versie) en bij het Zilvermuseum.

Schoonhovologie 2027

Op dinsdagavond **12 januari 2027** start de volgende uitvoering van Schoonhovologie, de cursus loopt door tot in april 2027. In deze cursus krijgt u inzicht in de geschiedenis van Schoonhoven. In 12 lessen wordt door ervaren docenten de grote lijn van de geschiedenis behandeld. In bijgaande flyer leest u er meer over. De deelnemers zoeken ook zelf wat uit rondom een of enkele onderwerpen.
Deelname aan de cursus Schoonhovologie kost €99,- voor leden van HVS. Niet-leden betalen €125,- en zijn ook heel 2026 lid van de vereniging. De cursus wordt gegeven op dinsdagavonden in het gebouw van de bibliotheek aan het Doelenplein in Schoonhoven.
De lessen beginnen om 19.30 uur en worden uiterlijk 22.00 uur afgerond. Meer informatie leest u op de website, daar kunt u zich ook aanmelden voor deelname.
Heeft u vragen, stuur dan een berichtje naar schoonhovologie@historischeverenigingschoonhoven.nl.

Uit het bestuur

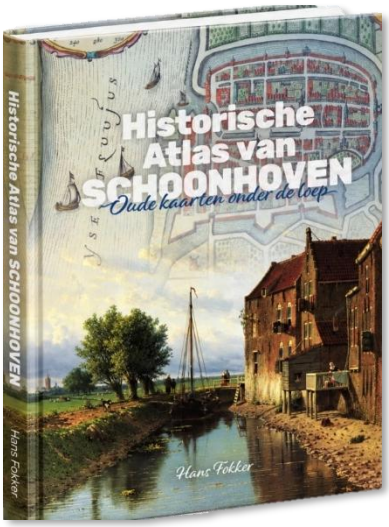
Er was op 16 november weer een hele agenda, ik haal er twee punten uit.
- Er is geen beeld wat de plannen voor het (leegstaande) Stadhuis van Schoonhoven er ontwikkeld worden. We zullen een gesprek met de wethouder aangaan en ook wat suggesties voorleggen.
- We realiseren ons dat we veel van onze leden niet of nauwelijks kennen. We zijn gaan daarom een aantal keren per jaar een ‘koffie-uurtje’ te organiseren met nieuwe leden en ook met mensen die al langer lid zijn. We willen dan in gesprek gaan over vragen als *welke van onze activiteiten vind je (het meest) interessant?* en *wat maakt dat een historische stad als Schoonhoven interessant is om in te wonen?* We hopen daarmee meer mensen te leren kennen en beter te voelen wat er bij onze leden leeft en daar de activiteiten op af te stemmen.

Verzet en Verraad

Marjon Kleuters publiceerde deze maand haar tweede boek: Verzet en verraad. Dit boek gaat niet over Schoonhoven, maar het thema is universeel. Het is verhaal van haar ouders tijdens de Tweede Wereldoorlog in Limburg en Duitsland.
Zij schrijft: 'Het is het verhaal van mijn moeder, de onbekende Limburgse verzetsvrouw die in opdracht van haar broer revolvers smokkelde uit de kazerne in Roermond, die werd aangehouden en ontsnapte, die gevluchte onderduikers in huis opnam, die werd verraden, die een huiszoeking van de Gestapo moest ondergaan, die zich samen met haar verloofde, later mijn vader moest melden op het Witte Huis in Maastricht, het hoofdkwartier van de SiPo waar mensen werden gemarteld en vermoord.
Het is ook het verhaal van mijn vader, een Nederlander die in Duitsland woonde en werkte, die verdacht werd van collaboratie, die moest aanzien dat zijn twee Duitse zussen in november 1944 met twee baby's door de Geallieerden werden gedeporteerd naar Kamp Vught. Daar was honger, kou, ziekte en de dood. Ze hebben het overleefd maar het heeft hun leven voor altijd veranderd.'
In mei 2027 zal Marion de maandlezing voor de HVS verzorgen, maar het boek is nu al te koop bij de boekhandel en online (https://www.elikser.nl/verzet-en-verraad/). Een prachtig decembercadeau!

Historische Atlas van Schoonhoven

Op de lezing van Hans Fokker 12 november waren veel mensen afgekomen en er zijn toe al veel boeken verkocht, maar er zijn er nog genoeg. Het is een mooi cadeau voor mensen die Schoonhoven wel kennen, maar er niet zo snel boeken over gaan lezen. Dankzij de vele illustraties is het boek ook per hoofdstuk te lezen.
Het is een fullcolour hardcover boek van 180 pagina's geworden, met ruim 500 afbeeldingen. De voorverkoopprijs tot 27 november is €25,00!

In de voorverkoopperiode (tot en met 27 november) is het boek te koop bij Haarsalon 13, Kerkstraat 13 in Schoonhoven (dinsdag, donderdag en vrijdag van 8:00 uur tot 17:00 en woensdag tot 13:00). Hier kunt u uitsluitend betalen met een QR-code, dus neem uw telefoon mee!
En als het u niet lukt om in de Kerkstraat langs te gaan, dan is er nog één andere mogelijkheid om het voor de introductieprijs te verkrijgen, namelijk op de fotoavond op 10 december in het ARTO-theater. Vanaf december is het boek verkrijgen voor €29,50 in de boekhandel (Bruna in Schoonhoven, Slingerland in Bergambacht en Smit in Gouda). Het boek is ook online te bestellen via www.boekhandelsmit.nl, ISBN: 978-90-9042495-8

Op 10 december is overigens ook de facsimile van de kaart van Joan Bleau te koop voor €15.-